

ELEMENTI VREDNOVANJA U UČENJU I POUČAVANJU POVIJESTI – OSNOVNA ŠKOLA

Elementi vrednovanja u učenju i poučavanju Povijesti povezani su s tehničkim konceptima te sadržajima i aktivnostima iz ishoda učenja.

Činjenično znanje:	poznavanje i razumijevanje događaja, procesa i pojava, temeljnih kronoloških odrednica, osnova korištenja povijesnih i zemljopisnih karata te korištenje odgovarajuće povijesne terminologije.
Konceptualno znanje:	poznavanje, korištenje i razumijevanje tehničkih koncepata kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava. Riječ je o konceptima vremena i prostora, uzroka i posljedica, kontinuiteta i promjena, rada na povijesnim izvorima, povijesne perspektive te usporedbe i sučeljavanja.
Proceduralno znanje:	poznavanje i primjena odgovarajućih metoda, postupaka i procedura u radu s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti.

VREDNOVANJE U UČENJU I POUČAVANJU POVIJESTI – OSNOVNA ŠKOLA

<u>ČINJENIČNO ZNANJE</u> Znanje tj. mogućnost opisivanja i objašnjavanja činjenica i pojmova iz nastavnog gradiva koje se provjerava.	ODLIČAN – Učenik zna objasniti sve tražene povijesne događaje, pojave i pojmove. Može ih produktivno i samostalno uporabiti, ne zbunjuju ga dodatna pitanja učitelja/učiteljice, odgovaranje nalikuje razgovoru. - Uočava i primjenjuje korelacije između nastavnih sadržaja povijesti i drugih predmeta. Povezuje naučeno gradivo sa suvremenim događajima.
	VRLO DOBAR –Učenik zna objasniti tražene povijesne događaje i pojave, uz manje nedostatke. Uglavnom ga ne zbunjuju pitanja učitelja/učiteljice, oko nekih pojmova je nesiguran.
	DOBAR – Učenik zna većinu povijesnih događaja, pojmova i pojava. Nije uvijek samostalan u uporabi istih. Učenik prepoznaje najvažnije povijesne pojmove, događaje i procese. Potrebno mu je dosta pomoći učitelja/učiteljice, njome se uglavnom zna koristiti, poneka pitanja učitelja/učiteljice mogu ga zbuniti.
	DOVOLJAN – Učenik prepoznaje samo temeljne pojmove i najvažnije povijesne događaje i ličnosti. Površno i polovično odgovara na sva postavljena pitanja. Učenik odgovorio na polovicu postavljenih pitanja vezanih za povijesne osobe, događaje, procese i ključne pojmove.

	NEDOVOLJAN – Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelja/učiteljice nije odgovorio na više od polovice pitanja, odgovori su površni. Neispravno navodi i koristi povijesne pojmove.
<u>KONCEPTUALNO ZNANJE</u> - razvrstati ljude, događaje i promjene u svjetskoj i hrvatskoj povijesti u ispravna vremenska razdoblja, interpretirati povijesne sadržaje uz pomoć povijesne i geografske karte; objasniti povezanost geoprostora s gospodarskim razvojem; protumačiti razlike i sličnosti između - analizirati primjere promjene i kontinuiteta kroz različita povijesna razdoblja; izraditi crtu vremena s različitim povijesnim aspektima ili usporednu tablicu zbivanja - opisati i povezati razloge i rezultate povijesnih događaja, situacija i promjena u proučavanim razdobljima (kratkoročni i dugoročni uzroci/posljedice). Učenik može klasificirati, analizirati, sumirati, navesti primjer objašnjavajući pov. događaje.	ODLIČAN – Točno i argumentirano razvrstava ljude, događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Samostalno izrađuje točne i cjelovite crte vremena i usporedne tablice zbivanja. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na povijesnoj karti i donosi zaključke. Samostalno i precizno u slijepe karte unosi tražene povijesne sadržaje. Događaje i procese tumači kao uzročno-posljedični slijed, razumije uzroke različitih motiva pojedinaca i društvenih skupina, može protumačiti međuovisnost događaja u različitim zemljama. Opisuje i povezuje razloge i rezultate povijesnih događaja, situacija i promjena u proučavanim razdobljima. Donosi ispravne zaključke o promjenama i kontinuitetima unutar šireg povijesnog konteksta
	VRLO DOBAR – Točno razvrstava ljude, događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena.

	Izrađuje točne crte vremena sa manjim nedostacima. Usporedne tablice zbivanja izrađuje uz pomoć učitelja/učiteljice. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na povijesnoj karti. U slijepe karte unosi gotovo sve tražene povijesne sadržaje.
	DOBAR – Većinu ljudi, događaja i promjena razvrstava u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira trajanje povijesnih događaj i promjena. Uz pomoć učitelja/učiteljice izrađuje crte vremena. Na slijepe karte unosi veći dio traženih sadržaja.
	DOVOLJAN – Površno i s pogreškama razvrstava ljude, događaje i promjene u vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i određuje tijek i trajanje povijesnih događaj i promjena. Površno i s pogreškama određuje povijesne sadržaje na povijesnoj karti ili se ne zna koristiti slijepim kartama.
	NEDOVOLJAN – Ne prepoznaje povijesne sadržaje na karti. Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelja/učiteljice nije odgovorio na više od pola postavljenih pitanja. Učenik nije usvojio ključne pojmove vezane uz kronologiju. Niti uz veliku pomoć učitelja/učiteljice ne opisuje karakteristična obilježja prošlih društava i razdoblja niti izrađuje najjednostavnije crte vremena.

PROCEDURALNO ZNANJE

Proceduralno znanje u nastavi povijesti uključuje poznavanje metoda prikupljanja, sređivanja i obrade podataka, znanje o načinima interpretacije i pisanja povijesnog eseja. Prema tome proceduralno znanje *opskrbljuje učenike znanjima koja su im potrebna za rješavanje problema*. Rješavanje problema događa se u trenutku kada učenik *mora utvrditi način kojim će postići cilj* koji nikad ranije nije bio ostvaren. U nastavi povijesti to su dakle znanja potrebna da bi se u konačnici napravilo malo povijesno istraživanje ili neki manje složen zadatak.

ODLIČAN – učenik samostalno i točno analizira povijesni izvor ili historiografiju, od definiranja vrste izvora do podataka o vremenu nastanka izvora, autoru, razlogu zbog kojeg je izvor nastao, što je sadržaj izvora, do samostalnog uočavanja stava autora o povijesnom događaju ili osobi.

VRLO DOBAR - uz minimalnu pomoć učitelja/učiteljice analizira povijesni izvor, točno i strukturirano. Uz sitne pogreške, samostalno analizira povijesni izvor.

DOBAR – uz pomoć i vođenje učitelja/učiteljice analizira povijesni izvor, uz neke pogreške.

DOVOLJAN – uz dosta pogrešaka i uz veliku pomoć učitelja/učiteljice analizira povijesni izvor.

NEDOVOLJAN – ni uz pomoć učitelja/učiteljice ne uspijeva analizirati povijesni izvor.